

EDITORIAL

El govern central contra la llengua valenciana

Pensavem que l'estiu seria un període vacacional de tranquil·litat i relax; no ha seguit així. Les dos guerres que mes han transcendit a l'opinió pública —perquè n'hi ha d'altres que no ixen per la tele— han escalat en intensitat i en atrocitats, molt mes en **Gaza** que en **Ucrània**. Tampoc ha faltat la polarització en este tema, i a conte d'estos execrables fets també la política nacional espanyola ha fet patent el seu enfrontament i combat: que si genocidi sí, genocidi no, que si **Hamas** te mes o manco culpa..., debat que han aprofitat alguns grups per a patentisar en accions la seua solidaritat en els palestins, encara que això haja suposat posar en perill l'integritat física de ciclistes, carregar-se la volta ciclista a **Espanya** o esclatar protestes violentes en algunes ciutats de l'estat.

No nos pilla de llunt tot açò; com a persones som conscients de lo injustes que són les guerres i per suposat nos solidarisem en la població civil que patix les conseqüències de les megalomànies d'uns i dels atentats terroristes d'uns altres que acaben en vides d'inocents i deriven en conflictes, alguns dels quals perduren des de fa dècades i als que els organismes internacionals no han seguit capaços de posar-los solucions.

Aquí, en **València**, també podríem dir que estiu s'ha intensificat la guerra "silenciosa" però constant sobre la nostra identitat com a poble. Especial atenció nos mereix l'actuació del ministre **José Manuel Albares** davant el **Parlament Europeu**, insistint de nou, a pesar del nombre considerable de fracassos que suma, respecte del reconeixement del català en les institucions europees. Açò no nos preocupa ni molt ni poc, ni entrem en valorar si és lo més just i transcendent per al funcionament de les institucions i el desenvolupament de les polítiques europees. Lo que nos preocupa és la cabuderia del govern en negar el que unes altres llengües, també oficials de l'estat, tinguen dret a ser defenses en tanta passió com ho fan en el català —ya saben per a on està agarrat este govern i quí dirigix gran part de la seua fulla de ruta—. En un vídeo que ha corregut molt per internet se mostra incapaç de respondre en valència i "cientifisme" a la pregunta tres vegades formulada pel periodista **Carlos Alsina** en el programa que dirigix en **Onda Cero**, quan li qüestionà per tres vegades si també anava a dur la reivindicació del valencià com a llengua oficial a **Europa**. La resposta d'Albares fon evasiva en els tres casos; pensem que o be desconeix l'**Estatut d'Autonomia** valencià —seria impensable per a tan alt carrec— o és un fervent catalanofil i pancatalaniste o mes be viu agenollat a les ordres que li apleguen des de prop de les Rambles barcelonines.

Sabem que el seu partit, el **PSOE**, mai ha desfer la singularitat del valencià. Ve de llunt el posicionament d'este partit en València, des de que fon fagocitat pel **PSPV** en la Transició; una formació naixcuda en els àmbits d'una **Universitat de València** infectada per les idees del desafortat catalanofil **Joan Fuster** —per al qual els valencians erem catalans en tots els sentits—. Este partit, en el seu congrés constituent celebrat del 2 de febrer al 3 d'abril de 1977, feu públic el **Manifest Socialista del País Valencià**, en el qual destaca el caràcter nacional del "País Valencià" i la seua vinculació cultural als "**Països Catalans**". No cal dir mes.

En estes idees, que segueixen recordant-nos a l'**Alemania** dels nazis ("una llengua, un poble"), seguix instal·lada la líder dels socialistes valencians, la ministra **Diana Morant**, que, a pesar de no tindre ni idea de filologia, feya estes contundents declaracions a la cadena **SER**: «todos nos tenemos que ver incluidos cuando se habla del catalán, es catalán/valenciano, por supuesto» (prensa digital, 29-9-2025). Llastima que siga de **Gandia**, ciutat que tant contribuï en els seus escritors a fer de la llengua valenciana la primera en aconseguir un **Segle d'Or** d'entre totes les llengües romàniques peninsulars.

Per cert, també ha tingut l'ocurrència de subvencionar a la **AVLI** per a compensar el retall que el govern valencià havia fet ad esta pseudoacadèmia. Al mateix temps, l'incult ministre de Cultura **Ernest Urtasun** subvencionarà a entitats catalanistes valencianes per la mateixa raó. Es tracta d'una ingerència mes, especialment escandalosa per lo directa i lo quantificable (200.000 euros a la **AVLI** i 480.000 a les entitats antivalencianes), en els assumptes valencians. Una vegada mes se manifesta de forma evident que des de **Madrid** no toleren que els valencians dirigim la nostra política: ni econòmica, ni cultural, ni lingüística, ni de cap altra classe (encara estem esperant a tindre un **Dret Civil** propi, del qual disfruten unes altres sis autonomies).

Per un altre costat, no hem d'oblidar mai que la **AVLI**, que te com a objectiu demostrat la destrucció i dilució de la personalitat i singularitat de la llengua valenciana, fon creada pel **Partit Popular**, i si ara **Carlos Mazón** intenta frenar la seua activitat destructora tallant-li l'aixeta es per la pressió de **VOX**.

Accions com estes, i reaccions furibundes contra la revalencianització del nom de la capital valenciana, demostren fins a quin punt són cinics quan parlen de que se vol reobrir un conflicte lingüístic que estava tancat.

Ni ho estava ni ho estarà mentres queden valencians conscients i orgullosos de ser-ho.

LA CITA

La guerra es un lloc a on joves que no se coneixen i no s'odien se maten entre ells, per la decisió de vells que se coneixen i s'odien, pero no se maten.

Erich Hartman

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **EL GOVERN CENTRAL CONTRA LA LLENGUA VALENCIANA**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
• PATRIMONI VALENCIÀ: **TRES PERGAMINS PER A LA PROCLAMACIO DE L'HIMNE**
- 3
• JOCS TRADICIONALS (CIX): **MAÇA I BOLA**
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
• RESENYA BIBLIOGRAFICA: **LES SENYERES DE VICENT BLASCO IBÁÑEZ (1928-1937)**
- 4
• PASSATEMPS
• COSES DE TUB: **MALES COMPANYIES**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que és una obra col·lectiva,

l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema és motiu de debat, però no de divisió, entre nosaltres.

ACTIVITATS CULTURALS OCTUBRE DE 2025

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

INEV (Institut d'Estudis Valencians)
www.inev.org // info@inev.org

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trínquet de Cavallers, 9. 46003 Valencia C.
Tel: 963 91 09 92 // www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

Rogle

Vore informació de contacte en pàgina 3.

1 Oct (dimecres) 19 h. Ateneu Mercantil de Valencia. Pça. de l'Ajuntament, 18. Valencia C.

ACTE COMMEMORATIU en honor al centenari de la proclamació com a Himne Regional de l'Himne de l'Exposició.

- Inauguració d'una exposició en mobles personals del mestre Josep Serrano.
- Projecte d'un documental en imatges de l'acte de 1925 en la plaça de bous de Valencia.
- Taula redona en Ramón Ahulló, Paco Pérez Puche i Roberto Loras.
- Actuació de la Banda Musical CIM Castellar-Oliveral.

Coordina: Vicente Bosch.

+Info: **Ateneu Mercantil**.
Tf. 963520488 - 963521612. ateneo@ateneovalencia.es

Del **2 al 7 Oct**

SEMANA DE LA LLENGUA VALENCIANA D'ALBAL

• Programa:

- 2 Oct (djs). 17:30 h. Contacontes (per a menuts de 3 a 7 anys)
- 3 Oct (dvs): 19:00 h. Conferència: **Juli Moreno**: "100 anys de la consagració de l'Himne Valencià"
- 4 Oct (dss). De 10 a 13:30 h. Jocs tradicionals valencians (per a totes les edats). 19:30 h. Concert i recital poètic.
- 7 Oct (dmt). 17:30 h. Contacontes (per a menuts de 3 a 7 anys)

+Info: **Ajuntament d'Albal**

3 Oct (divendres) 19 h. Casa de la Cultura d'Albal. C/ Sant Carles, 80.

6 Oct (dilluns) 19:30 h. Casa de la Cultura de Torrent. C/ Sagra, 18.

7 Oct (dimarts) 19:30 h. Centre Cultural Cristóbal Soler. C/ Dionis Chanzá, 14. Alcàsser.

CONFERENCIA. **Juli Moreno**: "100 anys de la consagració de l'Himne Valencià"

+Info: **Rogle**

3 Oct (divendres)

• **TE DEUM.** A les 21:00 h. Real Monasteri de Sta. Maria d'El Puig. C/ Lo Rat Penat, 1A. El Puig.

• **SOPAR DE SANT DONIS.** A les 22:00 h. **Restaurant El Huerto de Santa María** d'El Puig.

+Info: **LRP**

(Continúa en la pàgina següent)

PATRIMONI VALENCIÀ

Tres pergamins per a la proclamació de l'Himne

El passat 16 de maig es complia el centenari de la proclamació com a **Himne Regional** del que fora **Himne de l'Exposició Regional**, en el qual s'inaugurà est event en 1909.

Pareixia que anava a acabar l'any sense que les institucions recordaren i commemoraren aquella decisió presa en 1925 pels ajuntaments de les tres capitals valencianes, en representació de tot el territori valencià, però no ha seguit així. L'**Ateneu Mercantil de Valencia**, entitat organitzadora de l'Exposició Regional, ha preparat un acte per al dia 1 d'octubre en el que se contempla l'inauguració d'una exposició sobre el mestre Serrano, autor de la música, un recordatori de la proclamació de l'Himne el 16 de maig en la **Plaça de Bous** de Valencia ciutat, una tertúlia i l'interpretació de l'obra per una banda musical.

ments el destí dels quals era els ajuntaments de les capitals valencianes i els seus respectius arxius.

Eixos pergamins que reproduïm gogen d'uns dissenys significatius i iconics que enaltixen la simbologia de la pàtria valen-

PERGAMI D'ALACANT. INTERIOR

PERGAMI DE CASTELLO. INTERIOR

Tambe en l'**Ajuntament de Valencia**, que capitanejà aquell event en 1925, la seua delegació de cultura i patrimoni s'ha enrecordat del tema i celebrarà un acte homenage; sera en la plaça de la **Mare de Deu** de la capital valenciana el diumenge 5 d'octubre.

L'acte de la "consagració" de l'Himne Regional fon presidit pels tres alcaldes de les capitals valencianes i contà en l'assistència de moltes i diferents autoritats provincials, locals i també culturals. Tingue una especial implicació el **Círcul de Belles Arts** de Valencia, desgraciadament desaparegut, que s'encarregà de la decoració de la Plaça de Bous, de l'elaboració de les carrosses que representaven a **Alacant**, **Castello** i **Valencia**, i inclús del desenroll de l'acte. Però també el mateix Círcul i els seus artistes decidiren realitzar uns pergamins que perpetuaren l'event; tres docu-

ciana. Cadascu d'ells s'encapçala en la frase "**A la Región Valenciana**", les portades de Castello i Alacant contenen reputats en pell els escuts de les respectives ciutats i en l'interior simbòlics dibuixos i la reproducció de la partitura de l'Himne firmada pels autors: de la lletra, **Maximilià Thous**, i de la música, **José Serrano**. El pergami de Valencia es un poc diferent puix la portada/tapa s'il·lustra en un dibuix a tot color d'una valenciana embolicada en la **Senyera**, en l'interior conté la reproducció de la partitura firmada pels autors, com en els casos anteriors, i en la contraportada el logo del Círcul de Belles Arts.

El pergami de Castello, desgraciadament desaparegut, i del que se te noticia per les fotografies de **Vicent Barberà Masip**, es

PERGAMI DE VALENCIA.
PORTADA I CONTRAPORTADA

obra de l'artista plàstic **José Ramil**; el d'Alacant, conservat en l'Archiu Historic Municipal d'aquella ciutat, es del mateix pintor, mentres que el de Valencia el firma **Juan José Barreira Polo**.

Maça i bola

Clarament es tracta d'una variant del "pic i pala", mes senzill i comu.

Els jugadors eren mes majors.

Dividits els equips, se marcava en terra una ralla o se senyalisava en dos pedres equidistants dels dos punts d'eixida de cada equip.

La maça era una peça de fusta en forma conica –mes estreta pel costat que s'agarra i mes ampla per l'atre costat– per a llançar una pilota lo mes llunt possible. Podien estar tallades fent dibuixos decoratius; algunes eren verdares obres d'art que inclús passaven de pares a fills.

La bola: una pilota.

Elegida la tanda, el tirador avisava en el crit de: "Va bola", i llançava, en força i picardia, per a evitar que l'atre equip, que ya tenia elegit al que "retruca" per a tornar-la a l'orige, avisara: "Retruque", i tractara de colpejar-la i tornar-la a l'atre bando.

Si ho conseguia, guanyava "tirada" i descalificava al tirador.

Si no, anaven medint els punts, segons a on caiguera la bola, i sumant o restant distancies a partir de la línia divisoria.

Ans d'iniciar el joc es pactava el numero de les tirades o llançaments dels equips.

JUGANT, D'ALFREDO CLAROS GARCÍA

RESENYA BIBLIOGRAFICA

Sanz i Sancho, Vicent

Les senyeres de Vicent Blasco Ibáñez (1928-1937)

Col. Raons del Rogle, 7. Ed. Rogle Constanti Llobart de Cultura Valenciana. Valencia, 2025 (156 pàgines)

L'historiador **Vicent Sanz**, després d'una conscienciosa investigació, posa en tela de juí que la **Real Senyera** que conserva i exhibix la Diputació de València siga la que cobri el cos de **Vicent Blasco Ibáñez**, el novel·lista universal que desijà ser amortallat en el símbol per excel·lència de la Patria Valenciana.

En l'argumentari que desenvolupa en esta publicació indica que son almenys tres les senyeres que se vinculen o se poden relacionar en el novel·lista i polític Blasco Ibáñez i d'elles nos parla en esta obra, per a lo qual relata tot lo ocorregut des del moment de la defunció de Blasco en Fontana Rosa en 1928 fins al seu sepeli "provisional" –convertit de moment en definitiu– en 1937. Nos acostava als moments mes íntims del decés de l'escriptor en **Menton**, la seua sepultura en aquella localitat francesa, el trasllat a **València** del seu cadàver ja en 1933, a on rebe un multitudinari soterrar d'estat, sent instal·lades les despulles en l'entrada del Cementiri General a l'espera de la construcció d'un mausoleu fins que, en 1937, declarada la guerra civil, seria soterrat en una improvisada sepultura, en una senzilla caseta del cementiri civil de València, a on reposa.

Ademes, i com anex, inclou l'encarrec que en 1928 **Carlos Sousa Álvarez de Toledo**, el marquès de Sotelo, alcalde de València, feu d'una replicació de la Real Senyera per a substituir l'original de 1596 en actes oficials i relata com part de la confecció l'elaborà el mateix teixidor i en els mateixos tallers que realisaren la que fon mortalla de Blasco Ibáñez.

L'obra s'il·lustra en documents de la premsa estatal i inclús internacional i en abundant material gràfic que ha seguit bàsic per a que l'autor mantinga la tesi de que la Senyera que conserva i exposa la Diputació de València no es la que fon mortalla de Blasco Ibáñez.

ACTIVITATS CULTURALS

OCTUBRE DE 2025

(Ve de la pàgina anterior)

4 Oct (dissabte). 19 h. Escola Pública d'Adults. C/ Senyera, 4. Albal.

PRESENTACIÓ DELS CURSOS de Llengua Valenciana del INEV.

Graus Elemental i Mig

Modalitat a distància/en línia. Tutories presencials per a resoldre dubtes i pràctica oral. Inici del curs: 15 d'octubre.

+Info: **INEV**

5 Oct (diumenge) 11:30 h. Plaça de la Mare de Deu. València C.

HOMENAJE a l'Himne oficial de la Comunitat Valenciana.

Organisa: **Ajuntament de València**

9 D'OCTUBRE

DIA NACIONAL VALENCIÀ

A les 12 h. en la plaça de l'Ajuntament de València C.

BAIXADA DE LA REAL SENYERA

I

PROCESSO CIVICA

EL VALENCIANISME EN LA PROCESSION DE 2024

LXXVI CURSOS DE LO RAT PENAT

Tots els cursos s'oferixen presencials o a distància de manera telemàtica, a excepció de la Tertúlia i el Curs d'Interpretació i Direcció Escènica, que seran només presencials.

▪ Cursos de Llengua Valenciana. Nivells: Bàsic, Elemental, Mig, Superior i Professorat. Modalitats: presencial i telemàtica. Inici: 13 octubre.

▪ Curs d'Introducció a la Poesia.

▪ Curs d'Interpretació i Direcció Escènica.

▪ Revalencianisació Lingüística. Dirigit a persones que ya contenen en el títol "Mitjà" de la "Junta Qualificadora" pero desigen revalencianisar-se.

▪ Tertúlia de cultura valenciana - pràctica del valencià oral. Inici: octubre.

▪ Perfeccionament oral i lèxic.

+Info: cursos@loratpenat.org

Matrícula oberta

+Info: **LRP**

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llobart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els eixemplars editats fins ara estan en: **www.rogleconstantilllobart.com**

Resol
l'acrostic
del
costat a
partir de
les defini-
cions.

La
solucio
a peu
de
pagina.

1. Beguda dolça que se pren líquida o grànica i s'obté a partir de la chufa. És originària de l'Horta.
2. Acte criminal i violent contra la vida o integritat física de les persones o contra alguna cosa.
3. Actor teatral que representa diferents obres, en especial comèdies.
4. Polígon de huit anguls i huit costats.
5. Espècie aromàtica que s'extrau de la corfa d'un arbre originari de Sri Lanka (antiga Ceilan), de color terros rogenc. S'utilitza en la cuina, especialment en rebosteria, molta o en rama.
6. Tonyina salada i secada a l'aire. Fig. S'aplica a la persona que s'ha quedat molt prima.
7. Se diu d'allò que ha segut pintat imitant el marbre.

PARAULES VERTICALS

1. Afegir alguns condiments al menjar per a fer-lo més saboros.
2. Pegar voltes sobre si mateix com una roda.

1.	2.					
		<u>C</u>				
	<u>I</u>					
	<u>G</u>					
		<u>L</u>				
	<u>X</u>					
	<u>B</u>					

COSES DE TUB

Males companies

Que despuix de quaranta anys de Constitució el poble valencià continue sent ningunejat per tots els partits polítics centralistes, espanyolistes, com els pancatalanistes acomplexats de les seues raïls, fins el punt que reneguen de la nostra Real Senyera i consentixen el català en les escoles, matant així la nostra llengua valenciana, és sinònim de que els valencians durant estos quaranta anys hem confiat en polítics i partits que sense dubte han segut i son...

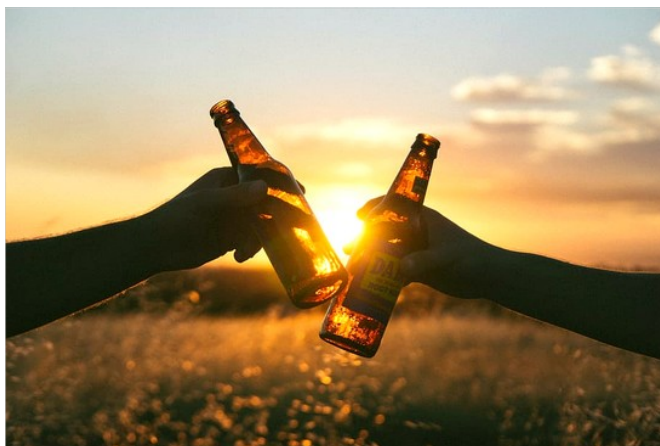
Males companies

Si hi ha una cosa que tots, homes i dones, hem sentit mes d'una volta dir a les nostres mares es allo de: “Espayet en qui t'enjunes i no vages en males companyies”. Normalment tractavem de seguir tan bon consell, si be no sempre ha segut facil l'encertar...

Lo bo que tenen les colles d'amics
es que nos coneixem totes les virtuts i
també tots els defectes de cada mem-
bre de la colla.

Aquell dissabte, el pla per a eixir de festa no presentava cap variació res-

pecte a les eixides que estaven fent les últimes setmanes; aixina puix, començarien en el “pub” del poble, punt obligat de reunió, i en acabant eixirien a fer la ronda pels diferents locals de moda del moment abans d’acabar la nit en la discoteca.

Per supost que l'alcohol estava present, com a un companyer més, imprescindible, de la nit.

Joan i Pere tenien la costum de pagar per rondes; aixina, cada volta pagava u lo dels dos, per allo d'agilisar el tramit en llocs a on la joventut sol acudir en cantitat a la barra del bar.

Aquella societat no escrita la coneixia tota la colla, fins el punt que a

ningu estranyava pero...

En aquella primera copa de la nit, Andreu, l'amic mes raret i tacany de la colla, va voler trencar aquella societat i entrar ell tambe en aquell joc de pagar cada volta u, a lo que Joan, coneixent-lo, no va voler jugar.

deixant ben clar que ell
eixa nit anava per lliure.
Pere en canvi no se va
atrevir a dir-li que no i va
començar pagant ell les
primeres copes.

Fon a l'entrar en el segon "pub" quan Joan, a l'anar a demanar-se una copa i vore, cosa estranya, que Pere no el seguia, va anar a dir-li:

—¿Qué tu no beus res?

—Es que li toca pagar a Andreu i el caracollons agarrat este diu que no te

set...

Joan no va poder aguantar la rialla...

—iHa, ha, ha! Això te passa per no fer-li cas a ta mare i juntar-te en...

Males companyies.

Josep Martínez “Tub”
cosesdetubblog.blogspot.com

Solucio:

Verticals: 1. AMANIR 2. REDOLAR
1. ORCHATA 2. ATENTAT 3. COMEDIANT 4. OCTAGON 5. CANELLA 6. MOIXAMA 7. MARRBRAT

I RECORDA...La nostra primera paraula es **amanir**. Està **amanit** el menjar que s'ha preparat en els condiments necessaris.
L'acció i efecte d'amanir es un **amaniment**. Eix. *Si no amanixes el guisat no estarà suficientment gustos.*

La nostra segona paraula és **redolar**. Que redola és **redolador**. L'acció de redolar és un **redolament**. Que roda en facilitat és **redoladiç**. Un objecte de forma circular és un **redoli**. **A redolons** es una locució que significa redolant; i figuradament, a trompades, de mala manera. Eix. *La moneda redolà fins que caigue dins de l'albello. / Els dos gossets jugaven i anaven a redolons per terra.*